

Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem Georgikon Campus

Osztatlan Agrármérnök Szak

**A burgonya (*Solanum tuberosum*)
fontosabb gyomnövényeinek természetes
vírusfertőzöttségének vizsgálata**

Belső konzulens: Dr. Pásztor György, adjunktus

MATE Növényvédelmi Tanszék

Készítette: Szaller István Richárd

Neptun kód: PI5EB9

Keszthely

2025

Összefoglalás

A burgonya (*Solanum tuberosum*) a világ egyik legfontosabb élelmisznövénye, amely a magyar mezőgazdaságban is jelentős szerepet tölt be. Az utóbbi években azonban a termesztett területek csökkenése, a klímaváltozás hatásai és a kórokozók terjedése komoly kihívást jelentenek. Közülük a vírusok okozta betegségek különösen veszélyesek, hiszen gyakran tünetmentesen, de tartósan gyengítik a növényállományt és számottevő termésvesztést okoznak. Kutatásom célja az volt, hogy feltérképezzem, milyen mértékben lehetnek a burgonyatáblákban előforduló gyomnövények a vírusfertőzések hordozói és közvetítői. Az ELISA-vizsgálatok eredményei szerint a minták túlnyomó része fertőzöttnek bizonyult, ami alátámasztja azt a feltételezést, miszerint a gyomnövények komoly szerepet töltenek be a vírusok fennmaradásában. A PVA vírus volt a leggyakrabban kimutatható kórokozó, de a PVS, PLRV és a PVM jelentléte se elhanyagolható. Egyes gyomfajok közül mind a fehér libatop, mind a szőrös disznóparéj, a fekete csucsor és a kicsiny gombvirág esetében kimutatható volt legalább egy vírus, gyakran többféle kombinációban is. A leggyakrabban kimutatott vírus a PVA volt 66 esetben. A komplex fertőzések magas aránya rámutat arra, hogy a gyomnövények nemcsak fenntartják, hanem sok esetben tovább is erősítik a vírusok terjedését a kultúrában. Összességében elmondható, hogy a burgonyatermesztés jövője szempontjából a gyomok és a vírusok együttes kezelése kulcsfontosságú. A vizsgálat eredményei megerősítik, hogy a vírusok elleni hatékony védekezés nem valósítható meg a gyomnövények szerepének figyelmen kívül hagyásával. A termesztéstechnológiai fejlesztéseknek, a vetőgumó minőség-ellenőrzésnek és az integrált növényvédelmi gyakorlatnak összehangoltan kell működnie, hogy a burgonya, mint kulcsfontosságú élelmisznövény termésbiztonsága hosszú távon fenntartható legyen.